

TINA LENGAR VEROVNIK: *JEZIKOVNE TRAJNICE*.

Ljubljana: GV založba, 2012, 135 str.

Tina Lengar Verovnik, docentka na Fakulteti za družbene vede, je pri GV založbi izdala knjigo, ki bi jo v roke moral prijeti vsakdo, ki mu jezikovna kultura ni tuja. Avtorica v knjigi pojasnjuje določene dileme, ki se pojavljajo v aktualni rabi slovenskega jezika, kar je še posebej koristno za vse družboslovce, ki se z obravnavanimi koncepti vse pogosteje srečujemo.

Bralec, ki knjigo vzame v roke, ne bo ostal praznih rok. Avtorica že v prvem poglavju pojasni problematiko »velikih začetnic« pri imenih državnih ustanov, nato pa se ustavi pri vprašanju »Lizbonske« ali »lizbonske« pogodbe. Ta koncept pogosto povzroča jezikovne preglavice, zato je primerno, da avtorica pokaže na primere, kdaj se uporablja velika in kdaj mala začetnica. Nato se loti vprašanja »nove« in »stare« Evrope, ki je zelo zapleteno in presega le jezikovne okvire, saj ima tudi veliko vsebinsko in pomensko vrednost. Tu morda pogrešam še razpravo z vidika pomena rabe pridevnikov. Avtorica sicer odlično pokaže, kdaj naj bi se »nova/stara« Evropa pisalo z veliko in kdaj z malo, izogne pa se vprašanju, ali naj oba pridevnika sploh uporabljamo ali ne, glede na to da imata v omenjenem kontekstu veliko ekspresivno vrednost, saj sta nastala ob napadu na Irak leta 2003.

Podobno vprašanje se pojavi pri uporabi pridevnika »mali« in »majhen«, ki ga avtorica analiza na straneh 84 in 85. Poleg navedb, na katere se sklicuje sama, se je v slovenski teoriji o mednarodnih odnosih oblikovalo še drugačno razumevanje/ločevanje med pridevnikoma majhen/mali, vezano predvsem na države, in sicer *mednarodniki* kot *majhne* države označujemo tiste, ki so geografsko/prostorsko majhne oz. nizko številčne (majhna zemljepisna površina, majhen trg, nizko število prebivalcev idr.), medtem ko s pridevnikom *mali* države razumemo tiste države, ki imajo »psihološki« občutek majhnosti, kar pomeni, da so lahko morda geografsko/ekonomsko/demografsko velike, ampak nimajo moči oz. vpliva (nja) v mednarodni skupnosti. Zato bralec v tem razdelku pogreša razločitve, koristne zlasti za študente družboslovja, ki se srečujejo z literaturo o mednarodnih odnosih v slovenskem jeziku, kjer se razlikovanja med »mali/majhen« izrecno držimo.

Podobno vprašanje bega bralca tudi v razdelku »dveletna/dvoletna pogodba«, ki je podobno in analogno poimenovanju »preučevanje/proučevanje«. Na Fakulteti za družbene vede poznamo kar nekaj raziskovalnih centrov, ki imajo v svojem imenu glagolnik »proučevanje«, čeprav se nam včasih *lepše sliši* »preučevanje«. Čeprav je SSKJ glede tega jasen in izpostavlja, da sta oba glagolnika (tudi) pomensko različna, pa posamezniki pogosto – kot to sam opažam – oba glagolnika mešamo med seboj, zato kakšno dodatno pojasnilo, za boljši jezik, marsikomu (od nas) gotovo ne bi bilo odveč.

Čeprav je v celoti priročnik Tine Lengar Verovnik odličen, pa bralec včasih pogreša bolj »normativno« mnenje avtorice o določenih jezikovnih zagatah (ne po načelu »prav–narobe«, ampak po načelu »boljše–slabše«). Ne glede na povedano lahko mirno soglašam z mnenjem uvodničarke prof. dr. Monike Kalin Golob, da jezik ni črno-bel in ga zato težko ukalupimo.

Naj zaključim s povzetkom; delo, ki sem ga prebral, je imenitno, smelo zasnovano, dobro napisano, bralcu privlačno, predvsem pa uporabno. Že zdaj se veselim naslednje avtoričine knjige, in verjamem, da bodo ta kot vse, ki še pridejo, odličen pripomoček za izboljšanje jezikovne kulture.

Boštjan Udovič
Katedra za mednarodne odnose,
Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani